

Η αναστολή της Ρωσικής παρουσίας και δράσης στο Άγιον Όρος (Ιωακείμ Αθ. Παπάγγελος, Αρχαιολόγος)

/ [Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1UQtz01>]

Η πληθυσμιακή και οικονομική υπεροχή του ρωσικού στοιχείου στο Άγιον Όρος κατά το τελευταίο τέταρτο του 19ου αι. και μέχρι το 1913, επέφερε και ουσιαστικές αλλαγές στην εξέλιξη της αγιορειτικής ζωγραφικής. Η δυναμική και χρυσοφόρα νέα αγορά, με την ξενόφερτη δυτικίζουσα αισθητική που την διέκρινε, και υπό τις κατευθύνσεις της επίσημης ρωσικής ακαδημαϊκής ζωγραφικής, επέβαλε τις αισθητικές αντιλήψεις της στα αγιορειτικά ζωγραφικά εργαστήρια, τα οποία γρήγορα προσαρμόσθηκαν στις απαιτήσεις των πολυπληθών και απαιτητικών νέων πελατών. Η κατάσταση αυτή συνεχίσθηκε μέχρι και την δεκαετία του 1950, όταν άρχισε να επικρατεί η επιστροφή στις τεχνοτροπίες του 14ου και 16ου αιώνας. Έτσι λησμονήθηκε η παραδοσιακή ζωγραφική του Αγίου Όρους, της οποίας οι σημαντικότεροι εκπρόσωποι κατά τα μέσα του 19ου αιώνας ήταν οι αγιορείτες Γαλατσιάνοι και Καρπενησιώτες ζωγράφοι. Σήμερα εξακολουθούν κάποια αγιορειτικά ζωγραφικά εργαστήρια να παράγουν εικόνες στις οποίες «βλέπεις» ακόμα την ρωσική επίδραση.

www.newsbomb.gr

Την δυναμική παρουσία και δράση των Ρώσων στο Άγιον Όρος ανέστειλαν τέσσερα σημαντικά γεγονότα:

1ον, Η απελευθέρωση του Αγίου Όρους από το Ελληνικό Ναυτικό, στις 2 Νοεμβρίου του 1912.

2ον, Η θεολογική έριδα των «Ονοματολατρών», η οποία έλαβε εξαιρετικές διαστάσεις μεταξύ των αγιορειτών Ρώσων και έληξε το 1913 με την απαγωγή 833 Ονοματολατρών από το Ρωσικό Ναυτικό.

3ον, Η Μπολσεβικική Επανάσταση στην Ρωσσία, το 1917.

4ον, Οι Συνθήκες του Νεϊγύ (1919), των Σεβρών (1920) και της Λωζάννης (1923), με τις οποίες αναγνωρίσθηκε η ελληνική κυριαρχία επί του εδάφους του Αγίου Όρους.

Η αλλαγή του πολιτικού καθεστώτος στις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ενώσεως και η αναζωπύρωση του ορθόδοξου θρησκευτικού φρονήματος σε πολύ μεγάλο μέρος του ρωσικού λαού, ενίσχυσαν το εν γένει ρωσικό ενδιαφέρον για το Άγιον Όρος. Χιλιάδες Ρώσων και Ρουμάνων προσκυνητών κατακλύζουν τις αγιορειτικές Μονές κάθε χρόνο και εντυπωσιάζουν τον παρατηρητή με την εν γένει κόσμια συμπεριφορά τους, την συνεπή και ακούραστη συμμετοχή τους στις λατρευτικές τελετές, τον τρόπο με τον οποίο κάνουν τον σταυρό τους (όχι «μαντολίνο»...), τον τρόπο που χαιρετούν τις εικόνες, που παίρνουν αντίδωρο, που ζητούν την ευλογία

του Γέροντα. Και αν τύχει και παρευρεθείς σε καμιά από εκείνες τις Παρακλήσεις που κάνουν μικρές παρέες Ρώσων μπροστά στην Πορταΐτησσα, η την Παραμυθία, η άλλη Παναγία Αγιορείτησσα, στην οποία έχουν τάμα, τότε κάθησε σε μιάν άκρη και απόλαυσε την ψαλμωδία τους, ακολουθώντας τον μπάσο στα κατάβαθα της φωνής του και ανοίγοντας τα φτερά σου με τον λυγερόφωνο σοπράνο...

Έντονο είναι το ενδιαφέρον της Ρωσικής Κυβερνήσεως για το Όρος, όπως και το αντίστοιχο του Πατριαρχείου «Πασών των Ρωσσιών». Και οξύνεται εσχάτως το ενδιαφέρον με αφορμή την συμπλήρωση χιλίων ετών από την υπογραφή του Γερασίμου ως ηγουμένου της Μονής «του Ρῶς». Αλλά είμαι σίγουρος ότι η Κυρία των Αγγέλων και Ηγουμένη του Αγίου Όρους, θα τα «οικονομήσει» ώστε να μην ξαναζήσει ο ησυχαστικός Τόπος τις δυσάρεστες περιστάσεις των ετών 1860-1914.